

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/275/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812206414
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812206414.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu : BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému : I. P., J.. XX.X.XXXX, G. I. V., A. Č.. XXXX/X, t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom Z.. Ľ. Ď., I. N. Ú. Q. N. V., J. X. S.Á. Č.. X, v konaní o zaplatenie 248,95 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 10C/101/2012-35 zo dňa 31.7.2012

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvého stupňa“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému zaplatenia 248,95 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 6.7.2009 do zaplatenia. Nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie oboznámením obsahu zmluvy o pripojení zo dňa 5.11.2007 bez uvedenia čísla zmluvy a zistil, že táto bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu T-Mobile Slovensko, a.s., Bratislava a žalovaným vrátane dodatku, ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb 55 (110) Viac, odpredaný mobilný telefón Samsung E 250 za 1,- Sk s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 7.500,- Sk. Z faktúry č. 7905446429 zo dňa 15.6.2009, splatnej 5.7.2009 súdu prvého stupňa vyplynulo, že žalobca fakturoval žalovanému 248,95 € titulom zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností. Vychádzajúc z rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.5.2012 sp.zn. 3Co/26/2012 a z rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co/32/2012-46 a ktorými bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku uzavrel, že aj v prejednávanej veci ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, uplatňovanú v rozpore s ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe takto vykonaného dokazovania a po právnom posúdení veci podľa § 544 ods. 1 až 3, § 545a a § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto ju zamietol.

V súvislosti s tvrdením žalobcu, že v danom prípade mu vznikla skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia vo výške 149,01 € súd prvého stupňa uviedol, že žalobca nepreukázal, žeby mu žalovaný spôsobil škodu v zmysle ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V konaní totiž žalobca nepreukázal, žeby mu vznikla škoda protiprávnym konaním žalovaného. V dodatku k zmluve o pripojení sa nič neuvádza o tom, že by mobilný telefón, zakúpený žalovaným, bolo potrebné splatiť tak, ako to prezentuje žalobca. Sám žalobca, resp. jeho právny predchodca v dodatku určil kúpnu cenu za mobilný telefón vo výške 1,- Sk, za takúto cenu ho

predal, a preto nemôže následne uplatňovať škodu vo forme nejakej dotácie, ktorú mal poskytnúť na mobilný telefón.

O trovách konania rozhodol § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešný žalovaný trovy konania neuplatnil, preto nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. a odvolaciu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 248,95 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 6.7.2009 do zaplatenia. Uplatnil trovy prvostupňového aj odvolacieho konania. V dôvodoch odvolania vytkol súdu prvého stupňa, že neprijateľnosť zmluvnej pokuty odvodzoval len od rozhodnutí iného súdu, pretože iné rozhodnutia zo zákona nijakým spôsobom neviažu súd, aby rozhodol rovnako. Súd prvého stupňa nesprávne interpretoval ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože toto ustanovenie má dať len zákonný nástroj na to, aby mohol byť prípadný dodávateľ poskytnutý za používanie neprijateľnej podmienky v tzv. predsúdnom štádiu. Súd v konaní prihliada na neprijateľné zmluvné podmienky ex offio, tieto vyhodnocuje jednotlivo podľa daného prípadu, čo je v súlade s ústavou priznaným právom na súdnu ochranu. Súd nie je viazaný rozhodnutím iného súdu, či podmienka daná v spotrebiteľskej zmluve je prijateľná alebo nie je. Takýto postup nemá oporu v zákone a ani v zásadách právneho štátu. Navyše odôvodnenie súdu prvého stupňa o nevyváženosti zmluvnej pokuty nie je relevantné. Povinnosťou právneho predchodcu žalobcu bolo poskytnúť telekomunikačné služby a povinnosťou žalovaného bolo uhrádzať cenu za tieto služby riadne a včas. V prípade, pokiaľ by žalobca neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, porušil by svoju zákonnú povinnosť a mohol by za určitých okolností prísť o svoju licenciu. Je teda otázne, či by bolo potrebné, aby bol žalobca v prípade nesplnenia svojej povinnosti sankcionovaný aj zmluvnou pokutou, na ktorú by mal nárok zákazník (spotrebiteľ). Žalobca však nevidí dôvod, aby zmluvná sankcia voči žalovanému bola neprimeraná, keď fakticky za nesplatenie ceny za poskytnuté služby nie je nijak inak sankcionovaný. Sankcia za neplnenie si povinností je podľa názoru žalobcu obojstranná. V danom prípade nie je ani dôvod na vylúčenie ust. § 545a Občianskeho zákonníka, teda nemožnosti moderácie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty. Nenáležitý je odkaz súdu prvého stupňa na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-618/10, keďže žalobca nevidí nesúlad vnútroštátneho práva s právom Európskej únie. Podľa názoru žalobcu je možné aplikovať na tento prípad aj ustanovenie § 3a ods. 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. ohľadne prijateľnosti sankcie za poskytnutie finančných prostriedkov a aj na prípad poskytnutia mobilného zariadenia telekomunikačným operátorom, nakoľko toto mobilné zariadenie fakticky bolo financované a poskytnuté za výhodnú cenu a ide o prvotný náklad žalobcu, ktorý sa mal vrátiť žalobcovi až prostredníctvom postupných platieb a plnení od žalovaného. V prípade poskytnutia mobilného telefónneho zariadenia v hodnote 500 € by bola primeraná zmluvná pokuta vo výške 1.000 €, ktorá by pozostávala z vrátenia sumy 500 € a z 500 € titulom sankcie za porušenie povinností. Otázkou prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty je potrebné posudzovať v čase, kedy vznikol zmluvný vzťah. Výška zmluvnej pokuty je závislá od rizika, ktoré môže žalobcovi vzniknúť v prípade, ak žalovaný získa dotovaný mobilný telefón a nezaplatí žalobcovi žiadnu platbu.

Žalovaný cestou svojho ustanoveného opatrovníka sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné zrušiť v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

Rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo v konaní pred súdom k takej vade konania, na ktorú odvolací súd v zmysle ust. § 212 ods.3 O.s.p. prihliada z úradnej povinnosti, keďže mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., pretože takýmto postupom súdu je účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, konkrétne

realizácia jeho procesného práva účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu. Táto vada konania je dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolaním napadnutý rozsudok nemá všetky uvedené náležitosti, preto nemohol byť predmetom odvolacieho prieskumu.

Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, na základe akých skutkových zistení a na základe akých úvah dospel súd k záveru, že dohoda o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a o ktorú z neprijateľných podmienok v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka ide, resp. či ide o inú, než v tomto zákonom ustanovení príkladmo uvedenú neprijateľnú podmienku.

Súd rozhodol v danej veci iba s odkazom na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach, pričom nie je zrejmé, z akých dôvodov v nich súdy vyslovili za neprijateľnú zmluvnú podmienku dojednanie o zmluvnej pokute rovnakého významu a či skutočne sa jednalo o rovnaké zmluvné ustanovenie. Tieto rozsudky nie sú súčasťou spisu, neboli ani oboznámené na pojednávaní ako listinné dôkazy a úvahy súdov, vedúce k ich záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, tiež nie sú obsiahnuté v odôvodnení rozsudku.

Keďže vyššie uvedené rozsudky, pokiaľ sa netýkajú tých istých účastníkov a tej istej veci, netvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci, odvolací súd (ani súd prvého stupňa) nimi nie je viazaný.

Pokiaľ sa teda aj súd prvého stupňa stotožnil so závermi týchto rozsudkov, čo mu nemožno vytýkať, neznamená to, že takýto rozsudok nemusí mať náležitosti v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. Podlieha totiž odvolaciemu prieskumu rovnako ako každé iné rozhodnutie.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 575/2009 Z.z., ktorým bol do Občianskeho zákonníka zavedený § 53a, ide o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie. Takéto súdne rozhodnutie nebude predstavovať prekážku rozhodnutej veci *res iudicatae*. Ak by však dodávateľ opätovne uplatnil žalobou plnenie na základe tej istej neprijateľnej podmienky, pre ktorú mu už súd raz plnenie z takejto zmluvnej podmienky nepriznal, súd mu žalobu bez ďalšieho môže zamietnuť a nemusí už opätovne zdôvodňovať neprímeranosť zmluvnej podmienky. Stačí poukázať na právoplatný rozsudok súdu. Súd totiž nemôže priznať ochranu dodávateľovi, ak sa domáha plnenia v rozpore so zákonom. Rozsudok síce zaväzuje iba účastníkov konania, avšak zákonná povinnosť vyplývajúca z navrhovaného ustanovenia bude znamenať pre dodávateľov povinnosť, aby už na súde neuplatňovali plnenie, založené na neprijateľnej, teda nečestnej zmluvnej podmienke. Obsahom povinnosti dodávateľa je teda nepoužívať naďalej nečestnú zmluvnú podmienku, najmä neuplatňovať z nej plnenie na súde a neprijímať plnenia z takejto podmienky.

Ak súd v prejednávanej veci nepriznal plnenie z dôvodu, že ide o plnenie na základe tej istej neprijateľnej podmienky, pre ktorú už súd raz plnenie z takejto zmluvnej podmienky nepriznal a poukazuje na iný právoplatný rozsudok, musia byť závery tohto iného rozsudku uvedené v odôvodnení a musia byť v rozsudku uvedené aj úvahy, ktoré viedli súd v (tejto) prejednávanej veci s poukazom na skutkové zistenia k záveru, že ide o identický prípad.

V dôsledku absencie vyššie uvedených náležitostí odôvodnenia rozsudku nemohol byť tento predmetom odvolacieho prieskumu.

Úlohou súdu v ďalšom konaní bude, pokiaľ mieni vychádzať z rozhodnutí iných súdov uviesť, ktorú podmienku rovnakého významu určili za neprijateľnú, či ide o totožnú zmluvnú podmienku a či túto napriek zákazu dodávateľ používal. V prípade, pokiaľ tomuto tak bolo, ďalším používaním takejto zmluvnej podmienky by dodávateľ vytvoril protiprávny stav, zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky by bolo v priamom rozpore so zákonom. Rozsudok súdu prvého stupňa musí byť náležite odôvodnený, inak opätovne nebude môcť byť predmetom odvolacieho prieskumu.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.